

KONVENCIJA  
I PROTOKOL  
O STATUSU  
IZBJEGLICA

---



**Tekst Konvencije o statusu  
izbjeglica iz 1951. godine**

---

**Tekst Protokola o statusu  
izbjeglica iz 1967. godine**

---

**Rezolucija 2198 (XXI) usvojena od  
strane Opće skupštine Ujedinjenih naroda**

---

**s uvodnim napomenama  
Ureda Visokog povjerenika  
Ujedinjenih naroda za izbjeglice**

**UVODNE NAPOMENE**  
**Ureda Visokog povjerenika**  
**Ujedinjenih naroda za izbjeglice**  
**(UNHCR)**

Konvencija Ujedinjenih naroda o statusu izbjeglica, usvojena 1951. godine, ima centralno mjesto u međunarodnoj zaštiti izbjeglica.<sup>1</sup> Zasni-va se na članku 14. Opće deklaracije o ljudskim pravima iz 1948. godine kojim se priznaje pravo osobama da traže azil (utočište) od proganjanja u drugim državama. Konvencija je stupila na snagu 22. travnja 1954. godi-ne, uz samo jednu nadopunu u obliku Protokola iz 1967. godine, kojim je uklonjeno zemljopisno i vremensko ograničenje Konvencije iz 1951. godine.<sup>2</sup> Konvencija iz 1951. godine je dokument koji je nastao nakon II. svjetskog rata, i bio je ograničen na osobe koje bježe od događaja koji su se dogodili u Europi prije 1. siječnja 1951. godine. Protokol iz 1967. godine je uklonio ova ograničenja čime je Konvenciji iz 1951. godine dao univerzalni status. Konvencija je kasnije nadopunjavana izbjegličkim režimima te režimima supsidijarne zaštite u nekoliko područja<sup>3</sup>, kao i progresivnim razvojem međunarodnog zakona o ljudskim pravima.

---

(1) Rezolucija Opće skupštine Ujedinjenih naroda 429(V) od 14. prosinca 1950. godine, dostupno na <http://www.unhcr.org/refworld/docid/3b00f08a27.html>

(2) Konvencija je omogućila državama da u trenutku kada postaju ugovorne strane deklaracijom izjave da formulacija "događaji nastali prije 1. siječnja 1951. godine" označava "događaje koji su nastali u Europi" prije navedenog datuma. Ovo zemljopisno ograničenje primijenilo je vrlo malo država, a usvajanjem Protokola iz 1967. godine izgubilo je mnogo od svog značenja. Protokol je priložen Rezoluciji 2198 (XXI) Opće skupštine Ujedinjenih naroda od 16. prosinca 1967. godine i dostupan je na <http://www.unhcr.org/refworld/docid/3b00f1cc50.html>.

(3) Vidjeti, primjerice, Konvenciju Organizacije afričkog jedinstva (sada Afrička unija), usvojenu 10. rujna 1969. godine u Adis Abebi, koja uređuje posebne aspekte izbjegličkog problema u Africi; te Direktivu Vijeća Europske unije 2004/83/EC od 29. travnja 2004. o minimalnim standardima za kvalifikaciju i status državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva kao izbjeglica ili kao osoba kojima je na drugi način potrebna međunarodna zaštita i o sadržaju dodijeljene zaštite, Official Journal L 304, 30/09/2004 P. 0012 – 0023. Kartagenska deklaracija o izbjeglicama, usvojena na skupu stručnjaka održanom u Kartageni, u Kolumbiji od 19. studenoga do 22. studenoga 1984. godine, iako neobvezujuća, također postavlja regionalne standarde za izbjeglice na području Centralne Amerike, Meksika i Paname.

Konvencija iz 1951. godine objedinjuje međunarodne dokumente iz prethodnog razdoblja koji se odnose na izbjeglice i predstavlja najsvobodniju kodifikaciju prava izbjeglica na međunarodnoj razini. Suprotno ranijim međunarodnim izbjegličkim dokumentima, koji su se primjenjivali na specifične grupe izbjeglica, Konvencija iz 1951. godine u članku 1. navodi jedinstvenu definiciju pojma "izbjeglice". U ovoj je definiciji stavljen naglasak na zaštitu osoba od političkog ili drugih oblika proganjanja. Prema Konvenciji, izbjeglica je osoba koja se zbog osnovanog straha od proganjanja radi svoje rase, vjere, nacionalnosti, pripadnosti određenoj društvenoj skupini ili političkog mišljenja, ne može ili ne želi vratiti u svoju državu podrijetla.

Konvencija je instrument koji se odnosi na status i prava i koji se temelji na određenom broju osnovnih načela, osobito na načelima zabrane diskriminacije, kažnjavanja i protjerivanja (*non-refoulement*). Tako se odredbe Konvencije primjenjuju bez diskriminacije obzirom na rasu, vjeru ili državu podrijetla. Razvoj međunarodnog zakonodavstva o ljudskim pravima također je učvrstio načelo koje navodi da se Konvencija primjenjuje bez diskriminacije obzirom na spol, dob, invalidnost, spolnu orijentaciju i druge zabranjene osnove diskriminacije. Konvencija nadalje utvrđuje da, uz posebne iznimke, izbjeglice ne smiju biti kažnjene za nezakonit ulazak ili boravak u državi. Ovime se priznaje da traženje azila može dovesti izbjeglice u situaciju da pri traženju azila povrijede imigracijska pravila. Zabrana kažnjavanja može se odnositi na optuživanje za imigracijska ili kaznena djela koja su povezana s traženjem azila ili samovoljno pritvaranje samo na osnovu traženja azila. Važno je istaknuti da Konvencija sadrži različite zaštitne mehanizme protiv prisilnog udaljenja izbjeglica. Načelo zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja (*non-refoulement*) je u tolikoj mjeri temeljno da se na njega ne mogu izraziti rezerve niti staviti ograničenja. Ono osigurava da nitko neće na bilo koji način protjerati niti vratiti (*"refouler"*) izbjeglicu protiv njene volje na područje na kojem bi osjećala strah za svoj život ili slobodu.

Konačno, Konvencija utvrđuje osnovne minimalne standarde za postupanje s izbjeglicama, ne dirajući u države koje osiguravaju povoljnije postupanje. Takva prava uključuju pristup sudovima, osnovnom obrazovanju, pravo na rad, pribavljanje isprava, uključujući i putne isprave za izbjeglice u obliku putovnice. Većina država ugovornica Konvencije izda-

je ispravu koja je postala široko prihvaćena kao bivša "Nansenova putovnica", identifikacijska isprava za izbjeglice koju je 1922. godine sastavio prvi Visoki povjerenik za izbjeglice Fridtjof Nansen.

Ipak, Konvencija se ne primjenjuje na sve osobe koje bi inače mogle zadovoljiti kriterije definicije izbjeglice sadržane u članku 1. Tako se Konvencija ne primjenjuje na one osobe za koje postoje ozbiljni razlozi za sumnju da su počinile ratni zločin, ili zločin protiv čovječnosti, ozbiljan nepolitički zločin ili da su krive za postupke koji su u suprotnosti s ciljevima i načelima Ujedinjenih naroda. Konvencija se također ne primjenjuje na one izbjeglice koje primaju zaštitu ili pomoć drugih tijela ili agencija Ujedinjenih naroda, osim Visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za izbjeglice, kao što su izbjeglice iz Palestine koje su u nadležnosti agencije Ujedinjenih naroda za pomoć palestinskim izbjeglicama na Bliskom istoku (UNRWA). Konvencija se ne primjenjuje niti na one izbjeglice koje imaju status jednak statusu državljana u državi azila.

Pored toga što proširuje definiciju izbjeglice, Protokol obvezuje države da poštuju materijalne odredbe Konvencije iz 1951. godine i da bez vremenskog ograničenja primijene Konvenciju na sve osobe na koje se odnosi definicija izbjeglice sadržana u članku 1. Konvencije. Iako je na navedeni način povezan s Konvencijom, Protokol je samostalan instrument, pristupanje kojem nije ograničeno na države ugovornice Konvencije.

Konvencija i Protokol daju posebnu ulogu UNHCR-u. Države preuzimaju obvezu da će surađivati s UNHCR-om u provođenju svojih dužnosti navedenih u Statutu iz 1950. godine, kao i u drugim rezolucijama Opće skupštine, posebice radi olakšavanja specifične dužnosti provođenja nadzora nad primjenom tih dokumenata. UNHCR prema svom Statutu ima dužnost da, između ostalog, promiče međunarodne instrumente zaštite izbjeglica i da nadzire njihovu primjenu.

Osnovni značaj i važnost Konvencije i Protokola široko su prihvaćeni. Države ugovornice su 2001. godine donijele Deklaraciju kojom ponovo

---

(4) Deklaracija država ugovornica Konvencije iz 1951. godine i/ili Protokola o statusu izbjeglica, Ministarski sastanak država ugovornica, Ženeva, Švicarska, od 12. prosinca do 13. prosinca 2001. godine, UN Doc. HCR/MMSP/2001/09, 16. siječnja 2002. godine. Deklaraciju je pozdravila Opća skupština Ujedinjenih naroda u Rezoluciji A/RES/57/187, paragraf 4, usvojena 18. prosinca 2001. godine.

potvrđuju svoje obveze iz Konvencije iz 1951. godine i Protokola iz 1967. godine, posebno prihvaćajući da je temeljno načelo *non-refoulement* ugrađeno u običajno međunarodno pravo.<sup>4</sup> Pored toga, Opća skupština često poziva države da postanu države ugovornice ovih dokumenata. I razne regionalne organizacije, kao što su Vijeće Europe, Afrička unija, i Organizacija Američkih Država, također preporučuju pristupanje navedenim dokumentima. Kako se UNHCR priprema da 2011. godine obilježi šezdeset godina Konvencije iz 1951. godine, nadamo se da će više država pristupiti navedenim dokumentima. Do sada je 147 država pristupilo gore navedenim instrumentima.

Obzirom na povećano priznavanje osnovnog značaja Konvencije i Protokola za zaštitu izbjeglica kao i za uspostavljanje minimalnih standarda za postupanje s izbjeglicama, važno je da njihove odredbe budu što je više moguće poznate među izbjeglicama ali i među onim osobama koje se brinu o problemima izbjeglica.

Dodatne podatke o Konvenciji i Protokolu, uključujući detalje o pristupanju navedenim dokumentima, moguće je dobiti od UNHCR-a ili direktno na web stranici: [www.unhcr.org](http://www.unhcr.org).

Ženeva, prosinac 2010. godine

**ZAKLJUČNI AKT**  
**konferencije ovlaštenih diplomatskih predstavnika**  
**pri Ujedinjenim narodima o statusu izbjeglica**  
**i osoba bez državljanstva**

I. Rezolucijom 429 (V) od 14. prosinca 1950. godine, Opća skupština Ujedinjenih naroda je odlučila sazvati konferenciju ovlaštenih diplomatskih predstavnika u Ženevi da bi se dovršila izrada nacрта i potpisala Konvencija o statusu izbjeglica i Protokol o statusu osoba bez državljanstva.

Konferencija se održala u Europskom uredu Ujedinjenih naroda u Ženevi od 2. do 25. srpnja 1951. godine.

Predstavnici vlada sljedećih dvadeset šest država su podnijeli odgovarajuće akreditivne ili druge isprave o imenovanju kojima su bili ovlašteni za sudjelovanje u radu konferencije:

Australija	Luksemburg
Austrija	Monako
Belgija	Nizozemska
Brazil	Norveška
Danska	Savezna Republika Njemačka
Egipat	Sjedinjene Američke Države
Francuska	Sveta Stolica
Grčka	Švedska
Irak	Švicarska (delegacija Švicarske predstav- ljala je i Lihtenštajn)
Italija	Turska
Izrael	Ujedinjeno Kraljevstvo
Jugoslavija	Velike Britanije i Sjeverne Irske
Kanada	Venezuela
Kolumbija	

Sljedeće dvije države su predstavljali promatrači:

Kuba  
Iran

Visoki povjerenik Ujedinjenih naroda za izbjeglice je, temeljem zahtjeva Opće skupštine, sudjelovao u raspravi Konferencije, bez prava na glasanje.

Predstavnici Međunarodne organizacija rada i Međunarodne organizacija za izbjeglice su sudjelovali u radu Konferencije, bez prava na glasovanje.

Konferencija je pozvala predstavnika Vijeća Europe da sudjeluje u radu Konferencije, bez prava na glasovanje.

Predstavnici sljedećih nevladinih organizacija koje imaju konzultativni odnos s Ekonomskim i socijalnim vijećem su također sudjelovali kao promatrači:

#### SKUPINA A

Međunarodna konfederacija slobodnih sindikata

(International Confederation of Free Trade Unions)

Međunarodna federacija kršćanskih sindikata

(International Federation of Christian Trade Unions)

Interparlamentarna unija (Inter-Parliamentary Union)

#### SKUPINA B

Svjetska organizacija Agudas Israel (Agudas Israel World Organization)

Međunarodni Caritas (Caritas Internationalis)

Međunarodna katolička unija za socijalna pitanja

(Catholic International Union for Social Service)

Crkveno povjerenstvo za međunarodna pitanja

(Commission of the Churches on International Affairs)

Savjetodavno vijeće židovskih organizacija

(Consultative Council of Jewish Organizations)

Koordinacijski odbor židovskih organizacija

(Co-ordinating Board of Jewish Organizations)

Prijateljski svjetski odbor za konzultacije

(Friends' World Committee for Consultation)

Međunarodna udruga za kazneno pravo

(International Association of Penal Law)

Međunarodni ured za unifikaciju kaznenog prava

(International Bureau for the Unification of Penal Law)

Međunarodni odbor crvenog križa

(International Committee of the Red Cross)

Međunarodno vijeće žena (International Council of Women)



Međunarodna federacija prijatelja mladih žena  
(International Federation of Friends of Young Women)  
Međunarodna liga za prava čovjeka  
(International League for the Rights of Man)  
Međunarodna socijalna služba (International Social Service)  
Međunarodna unija za skrb o djeci  
(International Union for Child Welfare)  
Međunarodna unija katoličke lige žena  
(International Union of Catholic Women's Leagues)  
Pax Romana  
Međunarodna ženska liga za mir i slobodu  
(Women's International League for Peace and Freedom)  
Svjetski židovski kongres (World Jewish Congress)  
Svjetska unija za napredno židovstvo  
(World Union for Progressive Judaism)  
Svjetska kršćanska udruga mladih žena  
(World Young Women's Christian Association)

#### REGISTAR

Međunarodni odbor za pružanje pomoći intelektualnim radnicima  
(International Relief Committee for Intellectual Workers)  
Liga društava crvenog križa (League of Red Cross Societies)  
Stalna konferencija dobrovoljnih agencija (Standing Conference of  
Voluntary Agencies)  
Svjetska udruga žena izviđača (World Association of Girl Guides  
and Girl Scouts)  
Svjetska univerzitetska služba (World University Service)

Predstavnici nevladinih organizacija kojima je Ekonomsko i socijalno vijeće dodijelilo konzultativni status, kao i oni koje je Glavni tajnik upisao u registar a na koje se odnosi Rezolucija 288 B (X) Ekonomskog i socijalnog vijeća, paragraf 17, sukladno pravilima postupka dobili su pravo da podnesu pismene izjave na Konferenciji.

Knud Larsen iz Danske izabran je za predsjednika Konferencije, dok su A. Herment iz Belgije i Talat Miras iz Turske izabrani za potpredsjednike Konferencije.

Na svom drugom sastanku, Konferencija je na prijedlog predstavnika Egipta, jednoglasno odlučila uputiti poziv Svetoj Stolici da imenuje ovlaštenog diplomatskog predstavnika za sudjelovanje u radu Konferencije. Predstavnik Svete Stolice je zauzeo svoje mjesto na Konferenciji 10. srpnja 1951. godine.

Konferencija je usvojila privremeni program rada kojeg je sastavio Glavni tajnik (A/CONF.2/2/Rev.1). Također je usvojila privremeni poslovnik kojeg je sastavio Glavni tajnik, uz dodatnu odredbu kojom se ovlašćuje predstavnik Vijeća Europe da prisustvuje Konferenciji bez prava na glasovanje i podnošenje prijedloga (A/CONF.2/3/Rev.1).

Sukladno poslovniku Konferencije, predsjednik i potpredsjednici su pregledali akreditivne predstavnika, te su 17. srpnja 1951. godine izvijestili Konferenciju o rezultatima tog pregleda. Konferencija je usvojila podneseno izvješće.

Konferencija je, kao osnovu za raspravu, koristila nacrt Konvencije o statusu izbjeglica i nacrt Protokola o statusu osoba bez državljanstva koje je pripremio *ad hoc* Odbor za pitanja izbjeglica i osoba bez državljanstva na svom drugom zasjedanju održanom u Ženevi od 14. do 25. kolovoza 1950. godine, s izuzetkom preambule i članka 1. (definicija pojma “izbjeglica”) nacrtu Konvencije. Tekst preambule koji se koristio na Konferenciji je usvojilo Ekonomsko i socijalno vijeće 11. kolovoza 1950. godine u Rezoluciji 319 B II (XI). Tekst članka 1. koji se koristio na Konferenciji predložila je Opća skupština 14. prosinca 1950. godine, a sadržan je u Rezoluciji 429 (V). Ovaj posljednji je modificirani tekst kojeg je usvojilo Ekonomsko i socijalno vijeće u Rezoluciji 319 B II (XI).

Konferencija je usvojila Konvenciju o statusu izbjeglica u dva čitanja. Prije drugog čitanja Konferencija je osnovala Odbor sastavljen od predsjednika, predstavnika Belgije, Francuske, Izraela, Italije, Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske, te Sjedinjenih Američkih Država, kao i Visokog povjerenika za izbjeglice. Odbor je izabrao G. Warena iz Sjedinjenih Američkih Država za predsjedavajućeg, te je revidirao nacrt teksta kojeg je Konferencija usvojila u prvom čitanju, posebice u odnosu na jezik i usuglašavanje engleske i francuske verzije.

Konvencija je usvojena 25. srpnja s 24 glasa i bez suzdržanih glasova, te je otvorena za potpisivanje u Europskom uredu Ujedinjenih naroda od 28. srpnja do 31. kolovoza 1951. godine. Ponovno je otvorena za potpisivanje u stalnom sjedištu Ujedinjenih naroda u New Yorku od 17. rujna 1951. godine do 31. prosinca 1952. godine.

Tekstovi Konvencije na engleskom i francuskom jeziku se smatraju izvornicima i priloženi su ovom Zaključnom aktu.

**II.** Konferencija je sa 17 glasova za i 3 suzdržana glasa odlučila da se, zbog praktičnih razloga, unesu naslovi poglavlja i članaka Konvencije, te da oni ne predstavljaju element za tumačenje.

**III.** U odnosu na nacrt Protokola o statusu osoba bez državljanstva, Konferencija je usvojila sljedeću odluku:

KONFERENCIJA,  
**RAZMATRAJUĆI** nacrt Protokola o statusu osoba bez državljanstva,  
**UZIMAJUĆI U OBZIR** da navedeno područje zahtijeva detaljniju analizu,  
**ODLUČUJE** da neće donijeti odluku o predmetu Konferencije i vraća nacrt Protokola odgovarajućim tijelima Ujedinjenih naroda na daljnju analizu.

**IV.** Konferencija je jednoglasno usvojila sljedeće preporuke:

#### **A**

*(Omogućavanje putovanja izbjeglica)<sup>(1)</sup>*

KONFERENCIJA,  
**BUDUĆI** da je izdavanje i priznavanje putnih dokumenata nužno kako bi se olakšalo kretanje, a posebice preseljenje izbjeglica,  
**POZIVA** vlade, potpisnice Među-vladinog sporazuma o putnim ispravama izbjeglica potpisanog u Londonu 15. listopada 1946. ili one koje priznaju putne isprave izdane sukladno tom sporazumu, da nastave izdavati ili priznavati takve dokumente, kao i da prošire izdavanje dokumenata izbjeglicama definiranim člankom 1. Konvencije o statusu izbjeglica, ili da priznaju putne isprave izdane na taj način, sve dok ne preuzmu obveze iz članka 28. ove Konvencije.

---

(1) naslov dodan

## B

### *(Načelo jedinstva obitelji)<sup>(1)</sup>*

KONFERENCIJA,

**BUDUĆI** da je jedinstvo obitelji, kao prirodne i osnovne društvene skupine, bitno pravo izbjeglice, i da je takvo jedinstvo neprekidno ugroženo,

**UZIMAJUĆI** u obzir da se prema službenim komentarima ad hoc Odbora za rješavanje problema osoba bez državljanstva, prava koja su dana izbjeglicama trebaju proširiti i na članove njene obitelji,

**PREDLAŽE** vladama da poduzmu nužne mjere za zaštitu obitelji izbjeglica, posebice da:

- (1) osiguraju održanje jedinstva obitelji izbjeglice, a naročito u slučajevima kada je osoba, koja je glava obitelji, ispunila potrebne uvjete za prihvat u određenoj zemlji,
- (2) osiguraju zaštitu maloljetnih izbjeglica, posebno djece i djevojaka bez pratnje, s naročitim naglaskom na skrbništvo i posvojenje.

## C

### *(Socijalne službe)<sup>(1)</sup>*

KONFERENCIJA,

**BUDUĆI** da u moralnim, pravnim i materijalnim područjima, izbjeglice trebaju pomoć odgovarajućih socijalnih službi i posebno odgovarajućih nevladinih organizacija,

**PREDLAŽE** vladama i među-vladinim tijelima da olakšaju i podrže napore odgovarajućih osposobljenih organizacija.

## D

### *(Međunaroda suradnja u području azila i preseljenja)<sup>(1)</sup>*

KONFERENCIJA,

**BUDUĆI** da mnoge osobe još uvijek napuštaju svoje zemlje podrijetla zbog proganjanja i trebaju posebnu zaštitu s obzirom na okolnosti u kojima se nalaze,

---

(1) naslov dodan

**PREDLAŽE** vladama da nastave prihvaćati izbjeglice na svoja područja i da djeluju u istinskom duhu međunarodne suradnje kako bi izbjeglice dobile utočište i mogućnost preseljenja.

## **E**

*(Proširenje postupanja koje regulira Konvencija)<sup>(1)</sup>*

KONFERENCIJA

**POTVRĐUJUĆI NAVEĐENO**, Predsjednik, Potpredsjednik i Izvršni tajnik Konferencije potpisali su Zaključni akt.

**SASTAVLJENO** u Ženevi, dvadeset osmog srpnja, tisuću devetsto pedeset i prve, u jednom primjerku, na engleskom i francuskom jeziku, oba teksta su jednako mjerodavna.

Glavni tajnik Ujedinjenih naroda pripremit će prijevode na kineski, ruski i španjolski jezik, čije će primjerke, na traženje, poslati svakoj vladi koja je pozvana da sudjeluje na Konferenciji.

Predsjednik Konferencije  
Potpredsjednik Konferencije  
Izvršni tajnik Konferencije

Knud Larsen  
A. Herment, Talat Miras  
John P. Humphrey

---

(1) naslov dodan

**KONVENCIJA**  
**o statusu izbjeglica iz 1951.**

**Preambula**

VIŠOKE UGOVORNE STRANE,

**BUDUĆI** da je Poveljom Ujedinjenih naroda i Općom deklaracijom o ljudskim pravima, koje je Opća skupština potvrdila 10. prosinca 1948., prihvaćeno načelo da će ljudska bića uživati osnovna prava i slobode bez diskriminacije,

**BUDUĆI** da su Ujedinjeni narodi u više navrata očitovali svoju duboku zabrinutost za izbjeglice, te nastojali osigurati izbjeglicama najveću moguću primjenu ovih osnovnih prava i sloboda,

**BUDUĆI** da je poželjno ponovno razmotriti i objediniti prethodne međunarodne ugovore o statusu izbjeglica, te proširiti njihov opseg i zaštitu koju omogućuju pomoću novog ugovora,

**BUDUĆI** da odobravanje azila može suviše opteretiti određene zemlje, te budući da se zadovoljavajuće rješenje ovog problema, kojemu su Ujedinjeni narodi priznali međunarodni značaj, ne može naći bez međunarodne suradnje,

**IZRAŽAVAJUĆI** želju da sve države, prepoznajući socijalnu i humanitarnu prirodu problema izbjeglica, učine sve što mogu kako bi spriječile da ovaj problem postane uzrok napetosti između država,

**UZIMAJUĆI** na znanje da je Visoki povjerenik Ujedinjenih naroda za izbjeglice zadužen za nadgledanje međunarodnih konvencija o zaštiti izbjeglica, te držeći da će učinkovita koordinacija u postupku rješavanja ovog problema ovisiti o suradnji država s Visokim povjerenikom,

**DOGOVORILE** su sljedeće:

## POGLAVLJE I: Opće odredbe

### Članak 1

#### DEFINICIJA POJMA »IZBJEGLICA«

**A.** U ovoj se Konvenciji pojam »izbjeglica« odnosi na svaku osobu:

(1) koju se smatra izbjeglicom temeljem Sporazuma od 12. svibnja 1926. i 30. lipnja 1928. ili temeljem Konvencija od 28. listopada 1933. i 10. veljače 1938., Protokola od 14. rujna 1939., ili Ustava Međunarodne organizacije za izbjeglice;

Odluke o neispunjavanju uvjeta koje je donijela Međunarodna organizacija za izbjeglice tijekom razdoblja svog djelovanja ne sprječavaju da se osobi koja ispunjava uvjete stavka 2. ovog odjeljka prizna status izbjeglice;

(2) koja se nalazi izvan zemlje svog državljanstva uslijed događaja nastalih prije 1. siječnja 1951., te se uslijed osnovanog straha od proganjanja zbog svoje rase, vjere, nacionalnosti, pripadnosti određenoj društvenoj skupini, ili zbog političkog mišljenja, ne može, ili zbog tog straha, ne želi prihvatiti zaštitu dotične zemlje; ili osoba bez državljanstva koja se zbog gore navedenih okolnosti nalazi izvan zemlje prethodnog uobičajenog boravišta, a koja se ne može ili se zbog straha ne želi u nju vratiti.

U slučaju osobe koja ima više od jednog državljanstva, pojam »zemlja državljanstva« odnosit će se na svaku zemlju čije državljanstvo ta osoba ima. Ukoliko ona, bez opravdanih razloga utemeljenih na osnovanom strahu, nije tražila zaštitu jedne od zemalja čije državljanstvo ima, smatrat će se da joj zaštita zemlje državljanstva nije uskraćena.

**B.** (1) U ovoj će Konvenciji riječi »događaji prije 1. siječnja 1951.« iz članka 1, odjeljak A, značiti:

(a) »događaji u Europi prije 1. siječnja 1951.« ili

(b) »događaji u Europi ili drugdje prije 1. siječnja 1951.«, a svaka će država ugovornica prilikom potpisivanja, ratifikacije ili pristupanja odlučiti koje će se značenje primjenjivati pri ispunjavanju preuzetih obveza iz ove Konvencije.

(2) Svaka država ugovornica koja je usvojila opciju (a) može uvijek proširiti svoje obveze na opciju (b) obavijestivši o tome Glavnog tajnika Ujedinjenih naroda.

**C.** Ova Konvencija neće se primjenjivati na osobe koje ispunjavaju uvjete odjeljka A u sljedećim slučajevima:

(1) ako osoba dobrovoljno ponovno prihvati zaštitu zemlje svog državljanstva; ili

(2) ako je osoba izgubila državljanstvo, te ga ponovno dobrovoljno stekla; ili

(3) ako je osoba stekla novo državljanstvo i uživa zaštitu zemlje novog državljanstva; ili

(4) ako se osoba dobrovoljno vratila da bi se nastanila u zemlji koju je napustila ili izvan koje se nalazila uslijed straha od proganjanja; ili

(5) ako osoba više ne može nastaviti odbijati zaštitu zemlje svog državljanstva, budući da su prestale okolnosti zbog kojih joj je priznat status izbjeglice;

Međutim, odredbe ovog stavka neće se odnositi na izbjeglicu iz odjeljka A (1) ovog članka koja može navesti uvjerljive razloge o ranijim proganjanjima zbog kojih odbija zaštitu zemlje svog državljanstva;

(6) ako se radi o osobi bez državljanstva, koja se može vratiti u zemlju prethodnog uobičajenog boravišta, budući da su okolnosti temeljem kojih joj je odobren status izbjeglice prestale postojati;

Međutim, odredbe ovog stavka neće se odnositi na izbjeglicu iz odjeljka A (1) ovog članka koja može navesti uvjerljive razloge o ranijim proganjanjima zbog kojih odbija povratak u zemlju prethodnog uobičajenog boravišta.



**D.** Ova se Konvencija neće odnositi na osobe koje trenutno primaju pomoć ili zaštitu tijela ili agencija Ujedinjenih naroda, osim Visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za izbjeglice.

Ukoliko takva zaštita ili pomoć prestane uslijed bilo kojih razloga, a položaj tih osoba nije određen u skladu s odgovarajućim rezolucijama koje je usvojila Opća skupština Ujedinjenih naroda, osobe će *ipso facto*, imati pravo na povlastice koje pruža ova Konvencija.

**E.** Ova se Konvencija neće odnositi na osobu kojoj su nadležna tijela zemlje u kojoj ima boravište priznala prava i obveze koje proizlaze iz posjedovanja državljanstva te zemlje.

**F.** Odredbe ove Konvencije neće se primjenjivati na osobu za koju postoje ozbiljni razlozi za sumnju:

- (a) da je počinila zločin protiv mira, ratni zločin, ili zločin protiv čovječnosti, propisan međunarodnim dokumentima;
- (b) da je počinila ozbiljan nepolitički zločin izvan zemlje utočišta prije nego što je u nju prihvaćena kao izbjeglica;
- (c) da je kriva za postupke koji su u suprotnosti s ciljevima i načelima Ujedinjenih naroda.

## Članak 2

### **OPĆE OBVEZE**

Svaka izbjeglica ima određene dužnosti prema zemlji u kojoj se nalazi, a to se posebice odnosi na dužnost poštivanja zakona i propisa, te mjera koje se poduzimaju kako bi se održao javni red.

### Članak 3

#### **NEDISKRIMINACIJA**

Države ugovornice primjenjivat će odredbe ove Konvencije na izbjeglice, bez diskriminacije s obzirom na njihovu rasu, vjeru ili zemlju podrijetla.

### Članak 4

#### **VJERA**

Države ugovornice će, u pogledu slobode vjeroispovijesti i slobode vjerskog odgoja djece, primjenjivat prema izbjeglicama na svom teritoriju postupke koji su barem jednaki onima koji se primjenjuju na državljane vlastitih zemalja.

### Članak 5

#### **PRAVA ODOBRENA NEZAVISNO OD OVE KONVENCIJE**

Nijedna odredba ove Konvencije ne zadire u druga prava i povlastice koje je država ugovornica dala izbjeglicama nezavisno od Konvencije.

### Članak 6

#### **POJAM »POD ISTIM OKOLNOSTIMA«**

U ovoj Konvenciji pojam »pod istim okolnostima« znači da sve uvjete (uključujući uvjete koji se odnose na trajanje i uvjete boravka ili prebivanja) koje bi inače svaki pojedinac morao ispuniti ukoliko želi uživati određeno pravo mora ispuniti i izbjeglica, izuzev onih koje ne može ispuniti zbog njihove prirode.

### Članak 7

#### **OSLOBOĐENJE OD RECIPROCITETA**

1. Država ugovornica primjenjivat će prema izbjeglicama isti postupak kao i prema strancima općenito, osim u slučaju kada ova Konvencija nudi povoljnije odredbe za izbjeglice.
2. Nakon trogodišnjeg boravka na teritoriju države ugovornice, sve će izbjeglice biti oslobođene zakonodavnog reciprociteta.

3. U slučaju nepostojanja reciprociteta, svaka će država ugovornica nastaviti pružati izbjeglicama ona prava i povlastice koja su imali i prije nego li je ova Konvencija u njoj stupila na snagu.

4. U slučaju nepostojanja reciprociteta, države ugovornice blagonaklono će razmotriti mogućnost davanja izbjeglicama onih prava i povlastica koje nadilaze prava i povlastice navedene u stavcima 2 i 3 kao i mogućnost oslobađanja od reciprociteta za one izbjeglice koje ne ispunjavaju uvjete iz stavaka 2 i 3.

5. Odredbe stavaka 2 i 3 primjenjuju se i na prava i povlastice koje su navedene u člancima 13, 18, 19, 21 i 22 ove Konvencije, kao i na prava i povlastice koje ova Konvencija ne pruža.

#### Članak 8

##### **OSLOBOĐENJE OD POSEBNIH MJERA**

Kada se radi o posebnim mjerama koje mogu biti poduzete protiv osobe, imovine ili interesa državljana neke strane države, država ugovornica neće primijeniti te mjere na izbjeglicu koja je službeno državljanin te države, samo zbog činjenice njenog državljanstva. Države ugovornice koje su, temeljem svog zakonodavstva, spriječene provesti načelo navedeno u ovom članku, u odgovarajućim će slučajevima odobriti oslobađanje u korist takvih izbjeglica.

#### Članak 9

##### **PRIVREMENE MJERE**

Ova Konvencija neće spriječiti državu ugovornicu da u vrijeme rata ili u slučaju nekih drugih opasnih ili posebnih okolnosti prema određenoj osobi poduzme privremene mjere koje smatra neophodnim za nacionalnu sigurnost, sve dok država ugovornica ne odluči da je ta osoba izbjeglica i da je nastavak takvih mjera u interesu nacionalne sigurnosti.

#### Članak 10

##### **STALNOST BORAVKA**

1. Kada je izbjeglica prisilno raseljena tijekom Drugog svjetskog rata i

prebačena na teritorij države ugovornice, te ako u njoj boravi, period tog prinudnog boravka smatrat će se zakonitim boravkom.

**2.** Kada je izbjeglica prisilno raseljena tijekom Drugog svjetskog rata s teritorija Države ugovornice, te se u nju vratila prije stupanja na snagu ove Konvencije, s namjerom da se tamo nastani, taj će se period prije i poslije prisilnog raseljenja smatrati neprekidnim boravkom u svim onim slučajevima kada će biti potrebno dokazati stalnost boravka.

### *Članak 11*

#### **IZBJEGLICE POMORCI**

Kada su izbjeglice redovni članovi posade na brodu koji plovi pod zastavom države ugovornice, ta će država blagonaklono razmotriti mogućnost njihovog prihvaćanja na svoj teritorij, te će im prilikom privremenog ulaska izdati putne dokumente kako bi bilo olakšano njihovo prihvaćanje u nekoj drugoj zemlji.

## POGLAVLJE II: Pravni status

### Članak 12

#### **OSOBNI STATUS**

1. Osobni status izbjeglice utvrđivat će se zakonom zemlje podrijetla izbjeglice ili, u nedostatku iste, zakonom zemlje u kojoj boravi.

2. Država ugovornica priznat će prava koja je izbjeglica prethodno stekla i koja proistječu iz njenog osobnog statusa, posebice prava vezana za brak. Ta će prava, ako je to potrebno, biti usklađena sa zakonodavstvom države ugovornice, ali samo u slučaju kada bi ona bila priznata i da osoba nije postala izbjeglica.

### Članak 13

#### **POKRETNIA I NEPOKRETNIA IMOVINA**

Države ugovornice osigurat će izbjeglici najpovoljniji mogući postupak koji, u svakom slučaju, neće biti manje povoljan od onog koji je namijenjen strancima koji se nalaze u istim uvjetima u pogledu stjecanja pokretne i nepokretne imovine i ostalih pripadajućih prava, te zakupa i ugovora povezanih s pokretnom i nepokretnom imovinom.

### Članak 14

#### **UMJETNIČKA PRAVA I INDUSTRIJSKO VLASNIŠTVO**

Izbjeglita će u zemlji gdje ima uobičajeno boravište imati jednaka prava na zaštitu industrijskog vlasništva, kao što su na primjer: izumi, nacrti ili modeli, zaštitni žig, zaštitni naziv, te zaštitu prava vezanih uz književna, umjetnička i znanstvena djela, kao i državljani te zemlje. Na području bilo koje druge države ugovornice omogućit će mu se jednaka zaštita kao i državljanima zemlje u kojoj ima uobičajeno boravište.

### Članak 15

#### **PRAVO UDRUŽIVANJA**

U pogledu nepolitičkih i neprofitnih udruga i sindikata, države ugovornice će izbjeglicama, koje zakonito borave na njihovom teritoriju, osigurati najpovoljniji mogući postupak, onakav kakav je osiguran za strane državljane u istim okolnostima.

### Članak 16

#### **PRISTUP SUDOVIMA**

- 1.** Izbjeglita će imati slobodan pristup sudovima na teritoriju svih država ugovornica.
- 2.** Izbjeglita će u državi ugovornici u kojoj ima uobičajeno boravište uživati isti postupak kao i njen državljanin glede pristupa sudovima, uključujući pravnu pomoć i oslobađanje od *cautio judicatum solvi*.
- 3.** S izbjeglicom će se u zemljama, izvan one u kojoj ima uobičajeno boravište, postupati kao i s državljaninom zemlje u kojoj ima uobičajeno boravište u pogledu odredbi stavka 2.

## POGLAVLJE III: Lukrativna zaposlenja

### Članak 17

#### **PLAĆENO ZAPOSLENJE**

1. Država ugovornica osigurat će izbjeglicama koje zakonito borave na njenom teritoriju najpovoljniji mogući postupak koji se osigurava, u pogledu prava na plaćeno zaposlenje, i stranim državljanima u istim okolnostima.
  
2. Ograničavajuće mjere koje se donose za strance ili zaposlenje stranca s ciljem zaštite nacionalnog tržišta rada neće se odnositi na izbjeglicu koja je već izuzeta od tih mjera na dan stupanja na snagu Konvencije u državi ugovornici ili koja ispunjava jedan od sljedećih uvjeta:
  - (a) Tri godine boravka u zemlji;
  - (b) Bračni drug izbjeglice je državljanin zemlje boravišta. Izbjaglica ne može zatražiti povlastice ove odredbe ako je napustila bračnog druga;
  - (c) Ima jedno ili više djece koja su državljani zemlje boravišta.
  
3. Države ugovornice će blagonaklono razmotriti izjednačavanje prava izbjeglica u pogledu zaposlenja s pravima svojih državljana, a posebno prava onih izbjeglica koje su stupile na njihov teritorij temeljem programa zapošljavanja ili useljavanja.

### Članak 18

#### **SAMOSTALNE DJELATNOSTI**

Država ugovornica će priznati izbjeglici, koja zakonito boravi na njenom teritoriju, postupak koji je jednako povoljan i, koji u svakom slučaju nije manje povoljan, od onog koji se daje strancima u istim okolnostima, a koji se odnosi na prava na samostalno obavljanje djelatnosti u privredi,

industriji, zanatstvu i trgovini, te prava na osnivanje trgovačkih i industrijskih poduzeća.

### *Članak 19*

#### **SLOBODNA ZANIMANJA**

- 1.** Svaka će država ugovornica osigurati izbjeglicama, koje zakonito borave na njenom teritoriju, te koje posjeduju diplome priznate od nadležnih vlasti do tične države, i koje se žele baviti slobodnim zanimanjem, postupak koji će biti jednako povoljan i, u svakom slučaju ne manje povoljan od onog koji se pruža strancima u istim okolnostima.
- 2.** Države ugovornice poduzet će sve, u skladu sa svojim zakonima i ustavima, kako bi osigurale naseljavanje izbjeglica na područjima, osim područja metropole, za čije su međunarodne odnose odgovorne.



## POGLAVLJE IV: Socijalna skrb

### Članak 20

#### **OGRAIČENO SNABDIJEVANJE**

U slučaju postojanja sustava ograničenog snabdijevanja stanovništva države ugovornice proizvodima kojih nema dovoljno, isti sustav će se primijeniti i na izbjeglice.

### Članak 21

#### **STANOVANJE**

U pogledu stanovanja, država će ugovornica, u skladu sa zakonima ili propisima te nadzorom od strane vlasti, osigurati izbjeglicama koje zakonito borave na njenom teritoriju najpovoljniji mogući postupak, i u svakom slučaju ne manje povoljan od onog koji se primjenjuje na strance u istim okolnostima.

### Članak 22

#### **JAVNO OBRAZOVANJE**

1. U pogledu osnovnog obrazovanja, države ugovornice postupat će s izbjeglicama na isti način kao i sa svojim državljanima.
2. U pogledu obrazovanja a koje se ne smatra osnovnim, posebice upisa na studij, te priznanja stranih školskih potvrda, diploma i stečenog stupnja obrazovanja, oslobađanja od plaćanja pristojbi i troškova kao i dodjeljivanja stipendija, države ugovornice primijenit će prema izbjeglicama što je moguće povoljniji postupak, u svakom slučaju postupak koji nije manje povoljan od onog koji se u istim okolnostima primjenjuje prema strancima.

### Članak 23

#### **JAVNA POMOĆ**

Država ugovornica pružit će izbjeglicama koje zakonito borave na njenom teritoriju istu javnu pomoć i podršku koju pruža i svojim državljanima.

### Članak 24

#### **RADNO ZAKONODAVSTVO I SOCIJALNO OSIGURANJE**

**1.** Države ugovornice postupat će s izbjeglicama koje zakonito borave na njihovom području na isti način kao i sa svojim državljanima u pogledu slijedećih pitanja:

(a) onih koja su uređena zakonima i propisima države ugovornice ili su pod nadzorom njenih administrativnih vlasti, a to su: naknade, uključujući obiteljske doplatke kada su oni dio naknade, radni sati, dogovori o prekovremenom radu, plaćeni dopusti, ograničenja rada kod kuće, najmanja dopuštena dob za zapošljavanje, naukovanje i vježbanje, rad žena i mladih osoba, te uživanje povlastica kolektivnih ugovora;

(b) socijalnog osiguranja (pravne odredbe u vezi povreda na radu, profesionalnih oboljenja, roditeljskog dopusta, bolesti, nesposobnosti, starosti, smrti, nezaposlenosti, obiteljskih obveza i ostalih nepredvidivih okolnosti koje, temeljem zakona ili propisa, predviđa sustav socijalnog osiguranja), sa sljedećim ograničenjima:

(i) mogu postojati odgovarajući dogovori o zadržavanju stečenih prava i prava koja su tek u procesu stjecanja;

(ii) zakoni ili propisi zemlje boravišta mogu utvrditi posebne sustave olakšica ili djelomičnih olakšica koji se mogu u potpunosti financirati iz javnih fondova, a koji se odnose na doplatke osobama koje ne ispunjavaju uvjete doprinosa koji su predviđeni za stjecanje redovne mirovine.

**2.** Činjenica da korisnik boravi izvan područja države ugovornice neće utjecati na pravo na naknadu u slučaju smrti izbjeglice zbog povrede na radu ili zbog profesionalnog oboljenja.

**3.** Države ugovornice proširit će na izbjeglice olakšice iz ugovora koje međusobno sklope, ili koje mogu sklopiti u budućnosti, i to u pogledu zadržavanja stečenih prava i prava koja su tek u procesu stjecanja, a u vezi su socijalnog osiguranja, i to pod uvjetima koji se odnose na državljane država potpisnica tih ugovora.

**4.** Države ugovornice blagonaklono će razmotriti moguće proširenje olakšica koje proizlaze iz sličnih ugovora koji mogu biti na snazi između država ugovornica i država koje nisu potpisnice ugovora.

## POGLAVLJE V: Administrativne mjere

### Članak 25

#### **ADMINISTRATIVNA POMOĆ**

- 1.** U slučaju kada bi ispunjenje prava izbjeglice zahtijevalo pomoć vlasti zemlje kojoj se izbjeglica ne može obratiti, država ugovornica na čijem se teritoriju izbjeglica nalazi, osigurat će da joj pomoć pruže njene vlasti ili neko međunarodno tijelo.
- 2.** Vlast ili vlasti iz stavka 1 izbjeglicama će izdati ili će organizirati izdavanje, pod svojim nadzorom, dokumente ili potvrde koje inače izdaju strancima.
- 3.** Tako izdani dokumenti ili potvrde zamjenjivat će službene dokumente koje strancima izdaju njihove državne vlasti i smatrat će se vjerodostojnim dok se ne dokaže suprotno.
- 4.** U takvim se slučajevima može utvrditi poseban postupak za osobe slabog imovnog stanja, no usluge navedene u ovom članku mogu se i naplatiti, međutim ti troškovi moraju biti umjereni i razmjerni onima koji se naplaćuju za slične usluge vlastitim državljanima.
- 5.** Odredbe ovog članka nisu u suprotnosti sa člancima 27 i 28.

### Članak 26

#### **SLOBODA KRETANJA**

Svaka će država ugovornica izbjeglicama koje se zakonito nalaze na njenom teritoriju dati pravo odabira mjesta boravišta i slobodu kretanja unutar njenog teritorija, ali u skladu s propisima koji se općenito primjenjuju na strance u istim okolnostima.

### Članak 27

#### **ISPRAVE O IDENTITETU**

Države ugovornice će na svom teritoriju izdati isprave o identitetu izbjeglicama koje ne posjeduju valjanu putnu ispravu.

### Članak 28

#### **PUTNE ISPRAVE**

**1.** Države ugovornice će izbjeglicama koje zakonito borave na njihovom teritoriju izdati putne isprave za putovanja izvan svog područja, osim ako važni razlozi nacionalne sigurnosti ili javnog reda ne zahtijevaju drugačije. Na te će se isprave primjenjivati odredbe iz Dodatka ove Konvencije. Države ugovornice mogu izdati ovakvu putnu ispravu svakoj izbjeglici na svom području i pri tom će posebno blagonaklone biti prema izbjeglici koja nije u mogućnosti dobiti putnu ispravu u zemlji u kojoj ima zakonito boravište.

**2.** Države ugovornice priznat će i prihvatiti putne isprave koje su izdane izbjeglicama temeljem prethodnih međunarodnih ugovora na isti način kao da su izdane temeljem ovog članka.

### Članak 29

#### **FISKALNE OBVEZE**

**1.** Države ugovornice neće nametnuti izbjeglicama takse, obveze ili poreze bilo koje vrste koji bi bili drugačiji ili viši od onih koji su nametnuti njenim državljanima u sličnim okolnostima.

**2.** Prethodni stavak neće spriječiti primjenu zakona i propisa koji se odnose na izbjeglice, a odnose se na troškove izdavanja administrativnih dokumenata, uključujući izdavanje isprava o identitetu.

### Članak 30

#### **PRIJENOS IMOVINE**

**1.** Država ugovornica će, u skladu sa svojim zakonima i propisima, dopustiti izbjeglicama da prenesu imovinu koju su donijele na njezin teritorij u zemlju koja ih je primila i u kojoj će se nastaniti.

2. Država ugovornica blagonaklono će razmotriti zahtjev izbjeglica za prijenos i druge imovine koja im je potrebna za preseljenje u zemlju koja ih je primila.

### Članak 31

#### **IZBJEGLICE KOJE SE NEZAKONITO NALAZE U ZEMLJI IZBJEGLIŠTVA**

1. Države ugovornice neće izreći kazne zbog nezakonitog ulaska ili boravka na svojem području izbjeglicama koje su došle izravno s područja gdje je ugrožen njihov život ili sloboda u smislu članka 1, a ušle su ili se nalaze na njenom području bez dozvole i pri tom su se bez odgođe javile vlastima, te predočile valjane razloge svog nezakonitog ulaska ili boravka.

2. Države ugovornice neće ograničiti kretanje ovih izbjeglica, osim ako je to neophodno. Ta će se ograničenja primjenjivati dok se njihov status u zemlji ne odobri ili dok ne budu prihvaćene u nekoj drugoj zemlji. Države ugovornice dat će izbjeglicama razuman rok i sve potrebne olakšice kako bi bile prihvaćene u drugoj zemlji.

### Članak 32

#### **PRISILNO UDALJENJE**

1. Država ugovornica neće prisilno udaljiti izbjeglicu koja zakonito boravi na njenom teritoriju, osim ako je ugrožena nacionalna sigurnost ili javni red.

2. Prisilno udaljenje takve izbjeglice može se provesti samo nakon odluke koja je sukladna zakonu. Osim u slučaju postojanja valjanih razloga povezanih s nacionalnom sigurnošću, izbjeglici će biti dopušteno da predoči dokaze koji potvrđuju njenu nedužnost te će se moći žaliti i u vezi sa svojim slučajem biti zastupana pred nadležnim vlastima ili osobama koje su nadležne vlasti imenovale.

3. Država ugovornica će takvoj izbjeglici dati razuman rok kako bi mogla zatražiti dozvolu za ulazak u drugu zemlju. Država ugovornica zadržava pravo da u tom razdoblju primijeni unutarnje mjere koje smatra neophodnima.

### Članak 33

#### **ZABRANA PRISILNOG UDALJENJA ILI VRAĆANJA (»REFOULEMENT«)**

1. Nijedna država ugovornica ne smije protjerati niti vratiti (»refouler«) izbjeglicu, ni na koji način, na područje gdje bi njen život ili sloboda bili ugroženi zbog njene rasne, vjerske, ili nacionalne pripadnosti ili pak zbog pripadnosti određenoj društvenoj skupini ili političkog mišljenja.
2. Olakšicu koju pruža ova odredba, međutim, ne može koristiti izbjeglica kojeg se opravdano smatra opasnim za sigurnost zemlje u kojoj se nalazi ili koji, nakon što je pravomoćno osuđen za posebno težak zločin, predstavlja opasnost za društvo te zemlje.

### Članak 34

#### **PRIROĐENJE**

Države ugovornice će u najvećoj mogućoj mjeri olakšati asimilaciju i prirođenje izbjeglica. One će uložiti poseban napor da se postupak prirođenja ubrza, te da se u najvećoj mogućoj mjeri smanje troškovi i izdaci tog postupka.

## POGLAVLJE VI: Završne i prijelazne odredbe

### Članak 35

#### **SURADNJA DRŽAVNIH VLASTI S UJEDINJENIM NARODIMA**

1. Države ugovornice se obvezuju da će surađivati s Uredom Visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za izbjeglice ili s bilo kojom drugom agencijom Ujedinjenih naroda koja ga možda naslijedi u obavljanju njegovih dužnosti te da će posebice olakšati njegovu dužnost nadzora primjene odredbi ove Konvencije.

2. Kako bi omogućile Uredu Visokog povjerenika ili nekoj drugoj agenciji Ujedinjenih naroda koja ga možda naslijedi da podnese izvješća nadležnim organima Ujedinjenih naroda, države ugovornice se obvezuju da će mu u odgovarajućem obliku pružiti obavijesti i statističke podatke o sljedećem:

- (a) uvjetima u kojima se nalaze izbjeglice,
- (b) provedbi ove Konvencije, i
- (c) zakonima, propisima i uredbama o izbjeglicama koji već jesu ili koji bi mogli stupiti na snagu.

### Članak 36

#### **PODACI O ZAKONODAVSTVU DRŽAVE**

Države ugovornice obavijestit će Glavnog tajnika Ujedinjenih naroda o zakonima i propisima koje bi mogle usvojiti kako bi osigurale provedbu ove Konvencije.



### Članak 37

#### **ODNOS PREMA PRETHODNIM KONVENCIJAMA**

Ne dirajući u odredbe članka 28, stavka 2 ove Konvencije, ova Konvencija zamjenjuje, među potpisnicama Sporazume od 5. srpnja 1922., 31. svibnja 1924., 12. svibnja 1926., 30. lipnja 1928. i 30. srpnja 1935., te Konvencije od 28. listopada 1933. i 10. veljače 1938., te Protokol od 14. rujna 1939., i Sporazum od 15. listopada 1946.

## POGLAVLJE VII: Završne odredbe

### Članak 38

#### **RJEŠAVANJE SPOROVA**

Spor između strana potpisnica ove Konvencije koji se odnosi na tumačenje ili primjenu Konvencije, a koji se ne može riješiti na drugi način, rješavat će se na Međunarodnom sudu pravde na zahtjev jedne od strana toga spora.

### Članak 39

#### **POTPISIVANJE, RATIFIKACIJA I PRISTUPANJE**

- 1.** Ova će Konvencija biti otvorena za potpisivanje u Ženevi 28. srpnja 1951., i pohranjena pri Glavnom tajniku Ujedinjenih naroda. Potpisivat će se u Europskom uredu Ujedinjenih naroda od 28. srpnja do 31. kolovoza 1951., a za potpis će ponovno biti dostupna u sjedištu Ujedinjenih naroda od 17. rujna 1951. do 31. prosinca 1952.
- 2.** Ova će Konvencija biti otvorena za potpisivanje u ime svih država članica Ujedinjenih naroda, i u ime ostalih država koje su pozvane da prisustvuju Konferenciji ovlaštenih diplomatskih predstavnika o statusu izbjeglica i osoba bez državljanstva ili koje su primile poziv Opće skupštine da potpišu Konvenciju. Ona će biti ratificirana, a instrumenti ratifikacije bit će pohranjeni pri Glavnom tajniku Ujedinjenih naroda.
- 3.** Ovoj će Konvenciji moći pristupiti države iz stavka 2 ovog članka, od 28. srpnja 1951. Stupit će na snagu pohranom instrumenta pristupa pri Glavnom tajniku Ujedinjenih naroda.

## Članak 40

### **KLAUZULA O TERITORIJALNOJ PRIMJENI**

- 1.** Svaka država može u trenutku potpisivanja, ratifikacije ili pristupanja izjaviti da će se ova Konvencija primjenjivati na svim ili bilo kojem području za čije je međunarodne odnose ta država odgovorna. Takva izjava imat će učinak kada Konvencija u toj državi stupi na snagu.
  
- 2.** Naknadna izjava o takvoj proširenoj primjeni bit će poslana u obliku obavijesti Glavnom tajniku Ujedinjenih naroda, a stupit će na snagu devedeset dana nakon što Glavni tajnik Ujedinjenih naroda primi ovu obavijest, ili pak, ako je ovaj datum kasniji, nakon stupanja na snagu ove Konvencije.
  
- 3.** Svaka će država razmotriti mogućnost poduzimanja odgovarajućih koraka kako bi se proširila primjena ove Konvencije na područja na koja se ona ne odnosi u trenutku potpisivanja, ratifikacije ili pristupanja, a tamo gdje je to potrebno zbog ustavnih razloga, uz pristanak vlada tih područja.

## Članak 41

### **FEDERALNA KLAUZULA**

U slučaju federativne ili neunitarne države primjenjivat će se sljedeće odredbe:

- (a) Prema člancima ove Konvencije koji su u nadležnosti saveznog zakonodavnog tijela, obveze savezne vlade bit će iste kao i država ugovornica koje nisu federativne države,
  
- (b) Prema člancima ove Konvencije koji su u nadležnosti konstitutivnih država, provincija ili kantona koji ne moraju temeljem ustavnog sustava federacije poduzimati zakonodavne mjere, savezna vlada će, uz blagonaklonu preporuku, u što je moguće kraćem vremenu skrenuti pozornost nadležnih vlasti država, provincija ili kantona na ove članke.
  
- (c) Federativna država članica ove Konvencije će posredovanjem Glavnog tajnika Ujedinjenih naroda, a na zahtjev bilo koje države ugo-

vornice, obavijestiti o zakonu i praksi federacije i njezinih konstitutivnih jedinica koje se odnose na odredbu Konvencije.

#### Članak 42

##### **REZERVE**

1. U trenutku potpisivanja, ratifikacije ili pristupanja, svaka država ima pravo izraziti rezerve u pogledu članka Konvencije, osim članaka 1, 3, 4, 16 (1), 33, 36 do 46 zaključno.
2. Svaka država koja izražava rezerve u skladu sa stavkom 1 ovog članka može je u bilo koje doba povući, obavještavajući o tome Glavnog tajnika Ujedinjenih naroda.

#### Članak 43

##### **STUPANJE NA SNAGU**

1. Ova Konvencija stupit će na snagu devedeset dana nakon što bude pohranjen šesti instrument ratifikacije ili pristupanja.
2. Konvencija će za svaku državu koja je ratificira ili joj pristupa stupiti na snagu devedeset dana nakon pohrane šestog instrumenta ratifikacije ili pristupanja.

#### Članak 44

##### **OTKAZIVANJE**

1. Svaka država ugovornica može u bilo koje vrijeme otkazati ovu Konvenciju uputivši o tome obavijest Glavnom tajniku Ujedinjenih naroda.
2. Takvo otkazivanje će za državu ugovornicu stupiti na snagu godinu dana nakon što ju je primio Glavni tajnik Ujedinjenih naroda.
3. Svaka država koja je dala izjavu ili obavijest temeljem članka 40 može

nakon toga u bilo koje vrijeme obavijestiti Glavnog tajnika Ujedinjenih naroda da će Konvencija prestati važiti na njenom teritoriju godinu dana nakon što Glavni tajnik primi obavijest.

#### Članak 45

##### **REVIZIJA**

- 1.** Svaka država ugovornica može tražiti reviziju ove Konvencije u bilo koje doba slanjem obavijesti Glavnom tajniku Ujedinjenih naroda.
- 2.** Opća skupština Ujedinjenih naroda predložit će korake koji će se poduzeti u vezi s tim pitanjem.

#### Članak 46

##### **OBAVIJESTI GLAVNOG TAJNIKA UJEDINJENIH NARODA**

Glavni tajnik Ujedinjenih naroda obavijestit će sve članice Ujedinjenih naroda, kao i države koje nisu članice navedene u članku 39 o:

- (a) deklaracijama i obavijestima u skladu sa člankom 1, odjeljkom B;
- (b) potpisima, ratifikacijama i pristupanjima u skladu sa člankom 39;
- (c) deklaracijama i obavijestima u skladu sa člankom 40;
- (d) rezervama i povlačenjima u skladu sa člankom 42;
- (e) datumima stupanja na snagu Konvencije u skladu sa člankom 43;
- (f) otkazivanjima i obavijestima u skladu sa člankom 44;
- (g) zahtjevima za reviziju u skladu sa člankom 45.

**KOJE** su ovlaštene osobe potpisale u ime svojih vlada,

**ZAKLJUČENO** u Ženevi 28. srpnja 1951. u jednom primjerku, čiji su engleski i

francuski tekst jednako vjerodostojni, te koji će ostati pohranjeni u arhivu Ujedinjenih naroda, a ovjerene kopije dostavit će se članicama Ujedinjenih naroda i državama koje nisu članice, a na koje se odnosi članak 39.

## DODATAK

### Stavak 1

1. Putna isprava iz članka 28 ove Konvencije bit će slična primjerku koji je priložen ovom dodatku.

2. Isprava će biti sastavljena na najmanje dva jezika, a jedan od njih bit će engleski ili francuski.

### Stavak 2

Ovisno o propisima zemlje koja izdaje isprave, djeca mogu biti unesena ili u putnu ispravu roditelja ili, u posebnim slučajevima, u putnu ispravu druge punoljetne izbjeglice.

### Stavak 3

Naknade koje se naplaćuju za izdavanje isprave neće prelaziti najniži iznos koji se naplaćuje za izdavanje putovnice državljanima.

### Stavak 4

Osim u posebnim slučajevima, isprava će vrijediti u najvećem mogućem broju država.

### Stavak 5

Isprava će vrijediti jednu ili dvije godine, a prema diskrecijskoj odluci tijela koje ju izdaje.

### Stavak 6

1. Obnova ili produljenje isprave ostaje u nadležnosti tijela koje ju je izdalo, tako dugo dok nositelj isprave ne ostvari zakoniti boravak na drugom području, ako zakonito boravi na području gore navedenog tijela.

Izdavanje nove isprave u nadležnosti je tijela koje je izdalo prethodnu i to pod istim uvjetima.

**2.** Diplomatske ili konzularne misije koje su za to posebno ovlaštene, imaju pravo produžiti valjanost putne isprave koju su izdale njihove vlade, ali rok valjanosti isprave ne smije biti duži od šest mjeseci.

**3.** Države ugovornice blagonaklono će razmotriti obnovu ili produljenje valjanosti starih putnih isprava ili izdavanje novih, izbjeglicama koje više ne borave zakonito na njihovom području, ali ne mogu dobiti putnu ispravu zemlje u kojoj zakonito borave.

#### Stavak 7

Države ugovornice priznat će valjanost isprava koje su izdane u skladu s odredbama članka 28 ove Konvencije.

#### Stavak 8

Nadležna tijela zemlje u koju izbjeglica želi otići izdat će mu vizu, ukoliko ga je ta zemlja spremna primiti i ukoliko je za ulazak potrebna viza.

#### Stavak 9

**1.** Države ugovornice preuzimaju obvezu da će izdati tranzitne vize izbjeglicama koje su dobile vize za područje krajnjeg odredišta.

**2.** Vize se mogu odbiti temeljem istih razloga zbog kojih bi takva viza bila odbijena strancu.

#### Stavak 10

Naknade za izdavanje izlazne, ulazne ili tranzitne vize neće biti veće od najmanjih troškova za vize u stranim putovnicama.

#### Stavak 11

Kada izbjeglica zakonito boravi na području druge države ugovornice, nadležno tijelo na tom području će, nakon primitka zahtjeva, biti



odgovorno za izdavanje nove isprave izbjeglici temeljem uvjeta iz članka 28

#### Stavak 12

Tijelo koje izdaje novu ispravu povući će staru ispravu i vratiti je u zemlju u kojoj je bila izdana, ako je navedeno u ispravi da se ona mora vratiti. Ako ta obveza nije navedena, stara isprava će biti povučena i poništena.

#### Stavak 13

- 1.** Svaka država ugovornica preuzima obvezu da će nositelj putne isprave koja je izdana u skladu sa člankom 28 ove Konvencije biti uvijek primljen na njeno područje sve dok vrijedi njegova isprava.
- 2.** Ovisno o odredbama prethodnog podstavka, država ugovornica može zahtijevati od nositelja isprave da ispuni formalnosti koje su propisane za izlazak ili povratak na njeno područje.
- 3.** Države ugovornice pridržavaju pravo da u iznimnim slučajevima, ili u slučajevima kada je boravak izbjeglice odobren na određeno vrijeme, prigodom izdavanja isprave ograniče razdoblje tijekom kojeg se izbjeglica može vratiti, na razdoblje koje nije kraće od tri mjeseca.

#### Stavak 14

Ovisno samo o uvjetima iz stavka 13, odredbe ovog Dodatka ne utječu na zakone i propise koji uređuju uvjete primitka, tranzita, boravišta ili nastanjenja, te odlaska s područja država ugovornica.

#### Stavak 15

Izdavanje isprave i ulasci u državu temeljem te isprave ne određuju niti utječu na status nositelja isprave, posebice ne na njegovo državljanstvo.

Stavak 16

Izdavanje dokumenta ne daje pravo nositelju na zaštitu diplomatskih ili konzularnih misija zemlje koja je izdala ispravu, niti daje pravo tim misijama da pružaju zaštitu.

**ANEKS**  
**Primjerak putne isprave**

Isprava će imati oblik knjižice (otprilike 15x10 centimetara).

Preporuča se da se isprava otisne tako da svako brisanje ili izmjene kemijskim ili drugim sredstvima bude brzo uočljivo, te da riječi »Konvencija od 28. srpnja 1951.« budu otisnute na svakoj stranici i to na jeziku zemlje koja izdaje ispravu.

---

*(Naslovna stranica knjižice)*  
PUTNA ISPRAVA  
*(Konvencija od 28. srpnja 1951.)*

---

**Br.** .....

**(1)**  
PUTNA ISPRAVA  
*(Konvencija od 28. srpnja 1951.)*

Ova isprava prestaje važiti dana .....

osim ako joj se ne produži ili ne obnovi valjanost.

Prezime .....

Ime(na) .....

Uz pratnju ..... dijete (djeca).

**1.** Ova isprava izdaje se isključivo kako bi se nositelju omogućilo posjedovanje putne isprave umjesto državne putovnice. Ne pretpostavlja i ne utječe na državljanstvo nositelja.

**2.** Nositelju je dozvoljen povratak u .....

[navesti zemlju čija tijela izdaju ispravu] dana ili prije

.....

osim ako ovdje nije naveden neki drugi datum. [Razdoblje tijekom kojeg je nositelj dopušten povratak ne smije biti kraće od tri mjeseca.]

**3.** Ukoliko se nositelj nastani u zemlji koja nije izdala ovu ispravu, on mora, ako želi u budućnosti putovati, predati zahtjev za novu ispravu nadležnom tijelu zemlje boravišta. [(Staru će putnu ispravu povući tijelo koje izdaje novu ispravu, te će ona biti vraćena tijelu koje ju je izdalo.)<sup>(1)</sup>

(Ova isprava ima ..... stranica, bez naslovnice)

---

**(2)**

Mjesto i datum rođenja .....

Zanimanje .....

Sadašnja adresa .....

# Djevojačko prezime i ime(na) supruge .....

.....

# Prezime i ime(na) supruga .....

.....

*Opis*

Visina .....

Kosa .....

Boja očiju .....

Oblik lica .....

Boja kože .....

Posebnosti .....

*Djeca u pratnji nositelja putne isprave*

Prezime	Ime(na)	Mjesto i datum rođenja	Spol
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....

#Prekrižiti nepotrebno.

(Ova isprava ima.....stranica, bez naslovnice.)

---

(\*) Vlade koje tako žele mogu ubaciti ovu rečenicu u zagradi.

**(3)**

Fotografija nositelja i pečat tijela koje izdaje ispravu

Otisci prstiju nositelja (ako je potrebno)

Potpis nositelja.....

(Ova isprava ima.....stranica, bez naslovnice.)

---

**(4)**

1. Ova isprava vrijedi u sljedećim zemljama:.....

.....  
.....  
.....

2. Isprava ili isprave temeljem kojih se izdaje ova isprava:

.....  
.....  
.....  
.....

Izdano u .....

Dana .....

Potpis i pečat tijela  
koje izdaje ispravu:

Troškovi plaćeni:

(Ova isprava ima.....stranica, bez naslovnice.)

---

**(5)**

Produljenje ili obnova valjanosti

Plaćeni troškovi:

Od .....

Do .....

U..... Datum .....

Potpis i pečat tijela  
koje je produžilo ili  
obnovilo valjanost isprave:

Produljenje ili obnova valjanosti

Plaćeni troškovi: Od .....

Do .....

U..... Datum .....

Potpis i pečat tijela  
koje je produžilo ili  
obnovilo valjanost isprave:

(Ova isprava ima.....stranica, bez naslovnice.)

---

**(6)**

Produljenje ili obnova valjanosti

Plaćeni troškovi: Od .....

Do .....

U..... Datum .....

Potpis i pečat tijela  
koje je produžilo ili  
obnovilo valjanost isprave:

Produljenje ili obnova valjanosti

Plaćeni troškovi: Od .....

Do .....

U..... Datum .....

Potpis i pečat tijela  
koje je produžilo ili  
obnovilo valjanost isprave:

(Ova isprava ima.....stranica, bez naslovnice.)

---

**(7-32)**

Vize

Prezime nositelja isprave mora se ponoviti na svakoj vizi.

(Ova isprava ima.....stranica, bez naslovnice.)

## PROTOKOL O STATUSU IZBJEGLICA IZ 1967.

DRŽAVE POTPISNICE OVOG PROTOKOLA,

**BUDUĆI** da se Konvencija o statusu izbjeglica donesena u Ženevi 28. srpnja 1951. (u daljnjem tekstu: Konvencija) odnosi samo na one osobe koje su postale izbjeglice kao posljedica događaja koji su nastali prije 1. siječnja 1951.,

**BUDUĆI** da su uslijedile nove izbjegličke situacije nakon što je Konvencija usvojena, te da izbjeglice u tim okolnostima možda nisu u okviru Konvencije,

**BUDUĆI** da je poželjno da sve izbjeglice koje su obuhvaćene definicijom iz Konvencije uživaju isti status bez obzira na utvrđeni vremenski period prije 1. siječnja 1951.,

**DOGOVORILE** su sljedeće:

### Članak I

#### **OPĆE ODREDBE**

**1.** Države potpisnice ovog Protokola obvezuju se da će primijeniti članke 2 do 34 Konvencije na izbjeglice kako je ovdje definirano.

**2.** U svrhu ovog Protokola, pojam »izbjeglica« označavat će svaku osobu koja je obuhvaćena definicijom članka 1 Konvencije, osim u vezi s primjenom stavka 3 ovog članka, kao da su riječi »... kao posljedica događaja nastalih prije 1. siječnja 1951. i...« i riječi »... kao posljedica takvih događaja«, u članku 1 A (2) ispuštene.

**3.** Ovaj Protokol države potpisnice primjenjivat će bez zemljopisnih ograničenja, osim što će se postojeće izjave koje su dale države koje su već potpisnice Konvencije u skladu sa člankom 1 B (1) (a) Konvencije,

osim ako nisu proširene temeljem članka 1 B (2), primjenjivati također temeljem ovog Protokola.

## Članak II

### **SURADNJA DRŽAVNIH TIJELA S UJEDINJENIM NARODIMA**

**1.** Države potpisnice ovog Protokola obvezuju se da će surađivati s Uredom Visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za izbjeglice ili s nekom drugom agencijom Ujedinjenih naroda koja ga može naslijediti u obavljanju njegovih dužnosti, te da će posebice olakšati njegovu dužnost nadgledanja primjene odredbi ovog Protokola.

**2.** Kako bi se omogućilo Uredu Visokog povjerenika, ili nekoj drugoj agenciji Ujedinjenih naroda koja će ga možda naslijediti, da podnosi izvješća nadležnim tijelima Ujedinjenih naroda, države potpisnice ovog Protokola obvezuju se da će mu, u odgovarajućem obliku, pružiti sve obavijesti i statističke podatke koji se odnose na:

- (a) uvjete u kojima se nalaze izbjeglice;
- (b) primjenu ovog Protokola;
- (c) zakone, propise i uredbe koji su stupili, ili koji bi mogli stupiti na snagu, a odnose se na izbjeglice.

## Članak III

### **PODACI O NACIONALNIM ZAKONODAVSTVIMA**

Države potpisnice ovog Protokola obavijestit će Glavnog tajnika Ujedinjenih naroda o zakonima i propisima koje usvoje kako bi se osigurala primjena ovog Protokola.

## Članak IV

### **RJEŠAVANJE SPOROVA**

Spor između država potpisnica ovog Protokola u vezi s njegovim tumačenjem ili primjenom koji se ne može riješiti na drugi način, rješavat će se na Međunarodnom sudu pravde na zahtjev jedne od stranaka koje sudjeluju u sporu.



### Članak V

#### **PRISTUPANJE**

Ovaj će Protokol biti otvoren za pristupanje u ime država potpisnica Konvencije i bilo koje države članice Ujedinjenih naroda ili člana bilo koje specijalizirane agencije Glavne skupštine Ujedinjenih naroda ili kojem je Glavna skupština Ujedinjenih naroda dostavila pozivnicu za pristup. Pristup će stupiti na snagu pohranom instrumenta pristupa pri Glavnom tajniku Ujedinjenih naroda.

### Članak VI

#### **FEDERALNA KLAUZULA**

Kada se radi o federalnoj ili neunitarnoj državi, primjenjivat će se sljedeće odredbe:

- (a) Prema člancima Konvencije koji će se primjenjivati u skladu sa člankom I, stavkom 1 ovog Protokola, a koji su u nadležnosti saveznog zakonodavnog tijela, obveze savezne vlade bit će iste kao i one država potpisnica koje nisu savezne države,
- (b) Prema člancima Konvencije koji će se primjenjivati u skladu sa člankom I, stavkom 1 ovog Protokola, a koji su u nadležnosti konstitutivnih država, provincija ili kantona koji ne moraju temeljem ustavnog sustava federacije poduzimati zakonodavne mjere, savezna vlada će preporučiti ove članke nadležnim vlastima država, provincija i kantona u što je moguće kraćem vremenu,
- (c) Savezna država članica ovog Protokola će na zahtjev bilo koje države ugovornice posredovanjem Glavnog tajnika Ujedinjenih naroda, dati izjavu o zakonu i praksi federacije i njezinih konstitutivnih jedinica u odnosu na bilo koju odredbu Konvencije koja se treba primijeniti u skladu sa člankom I, stavkom 1 ovog Protokola, a koja pokazuje opseg odredbe kroz zakonodavnu ili drugu djelatnost.

### Članak VII

#### **REZERVE I IZJAVE**

**1.** U trenutku pristupa, svaka država ima pravo izraziti rezerve u vezi članka IV ovog Protokola i u vezi primjene bilo kojih odredbi Konvencije

sukladno članku I ovog Protokola, osim članaka 1, 3, 4, 16 (1) i 33, ukoliko rezerve temeljem ovog članka Konvencije ne obuhvaćaju izbjeglice na koje se odnosi Konvencija.

**2.** Rezerve država potpisnica Konvencije u skladu sa člankom 42 Konvencije primjenjivat će se sukladno njihovim obvezama temeljem ovog Protokola, ukoliko se ne povuku.

**3.** Svaka država koja izražava rezerve u skladu sa stavkom 1 ovog članka može ih u bilo koje doba povući obavještavajući o tome Glavnog tajnika Ujedinjenih naroda.

**4.** Izjave koje država potpisnica koja pristupa ovom Protokolu daje u skladu sa člankom 40, stavcima 1 i 2 Konvencije, odnose se na ovaj Protokol ako prilikom pristupanja država potpisnica nije obavijestila Glavnog tajnika Ujedinjenih naroda o suprotnom. Odredbe članka 40, stavaka 2 i 3, i članka 44, stavka 3 Konvencije primjenjuju se na ovaj Protokol *mutatis mutandis*.

#### Članak VIII

##### **STUPANJE NA SNAGU**

- 1.** Ovaj Protokol stupit će na snagu na dan kada se pohrani šesti instrument pristupa.
- 2.** Protokol će za svaku državu koja pristupa Protokolu nakon pohrane šestog instrumenta pristupa stupiti na snagu na dan kada ta država pohrani instrument pristupa.

#### Članak IX

##### **OTKAZIVANJE**

- 1.** Svaka država potpisnica može otkazati ovaj Protokol u bilo koje vrijeme tako da obavijesti Glavnog tajnika Ujedinjenih naroda.
- 2.** Takva obavijest stupit će na snagu za tu državu ugovornicu godinu dana nakon što ju je primio Glavni tajnik Ujedinjenih naroda.

### Članak X

#### **OBAVIJESTI GLAVNOG TAJNIKA UJEDINJENIH NARODA**

Glavni tajnik Ujedinjenih naroda obavijestit će sve države iz članka V o datumu stupanja na snagu, pristupanjima, rezervama i povlačenjima takvih rezervi, te otkazivanjima ovog Protokola, i o izjavama i obavijestima koje se odnose na ovaj Protokol.

### Članak XI

#### **POHRANA U ARHIV TAJNIŠTVA UJEDINJENIH NARODA**

Kopija ovog Protokola, čiji su tekstovi na kineskom, engleskom, francuskom, ruskom i španjolskom jednako vjerodostojni, a potpisali su ih predsjednik Glavne skupštine i Glavni tajnik Ujedinjenih naroda, bit će pohranjeni u arhivu Tajništva Ujedinjenih naroda. Glavni tajnik dostavit će ovjerene kopije ovog Protokola svim državama članicama Ujedinjenih naroda i ostalim državama koje se spominju u članku V ovog Protokola.

## REZOLUCIJA OPĆE SKUPŠTINE 2198 (XXI)

### Protokol o statusu izbjeglica

OPĆA SKUPŠTINA,

**BUDUĆI** da Konvencija o statusu izbjeglica koja je potpisana u Ženevi 28. srpnja 1951. godine obuhvaća samo one osobe koje su postale izbjeglicama zbog događaja koji su nastali prije 1. siječnja 1951. godine,

**BUDUĆI** da su se pojavile nove izbjegličke situacije nakon usvajanja Konvencije, te da se Konvencija možda neće odnositi na navedene izbjeglice,

**BUDUĆI** Budući da se teži da sve izbjeglice uživaju jednak status kojeg pokriva definicija iz Konvencije, bez obzira na u njoj navedeni datum 1. siječnja 1951. godine,

**UVAŽAVAJUĆI** preporuku Izvršnog odbora programa Visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za izbjeglice da se nacrt Protokola o statusu izbjeglica pošalje Općoj skupštini nakon što ga razmotri Ekonomsko i socijalno vijeće, da bi ga Glavni tajnik mogao otvoriti vladama za pristupanje u najkraćem mogućem vremenu,

**BUDUĆI** da je Ekonomsko i socijalno vijeće u svojoj Rezoluciji 1186 (XLI) od 18. studenoga 1966. godine, razmotrilo i odobrilo nacrt Protokola

---

(1) Ujedinjeni narodi, *Treaty Series*, vol. 189 (1954), broj 2545.

(2) Vidjeti A/6311/Rev.1/Add.1, drugi dio, paragraf 38.

sadržanog u dodatku izvješća Visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za izbjeglice kao i odgovarajuće mjere kojima se proširuje djelovanje Konvencije , te prosljedilo navedeni dodatak Općoj skupštini,

- 1. UVAŽAVA** Protokol o statusu izbjeglica, čiji tekst se nalazi u dodatku izvješća Visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za izbjeglice;
- 2. TRAŽI** da Glavni tajnik prosljedi Protokol državama navedenim u članku V, da bi im se omogućilo pristupanje Protokolu.

*Plenarna skupština broj 1495, održana 16. prosinca 1966. godine*

---

(3) Ibid, prvi dio, paragraf 2.

(4) Protokol su potpisali predsjednik Opće skupštine i Glavni tajnik 31. siječnja 1967. godine